۱۳۹۸/۶/۱۰
۱۱/۱۳۴۷۹۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: شیوه‌نامهٔ ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی	
نوع سند: شیوه‌نامه	**شمارهٔ سند:** عتف_ش_۳۱۰۵
ویرایش: ۱	**صفحه:** ۱- ۹

اقدام‌کنندگان			
مسئولیت	**نام و نام خانوادگی**	**واحد سازمانی**	**امضا**
تهیه‌کنندگان	محسن شریفی	مدیر کل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی	
	محمدجواد دهقانی	سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ISC	
تأییدکننده	مسعود برومند	معاون پژوهش و فناوری	
تصویب‌کننده	منصور غلامی	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید سند	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورتجلسه	امضا
شورای معاونان	مسعود شمس‌بخش	**شمارهٔ جلسه:** **تاریخ:** ۱۳۹۸/۰۶/۰۲	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شمارهٔ ابلاغ سند
دفتر وزارتی	۳	۱	

فهرست مطالب **صفحه**

مقدمه ۳

مادهٔ ۱. اهداف ۳

مادهٔ ۲. فرآیند ارزیابی سالانه نشریات علمی ۳

مادهٔ ۳. اختصارات ۴

جدول ۱. معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی و امتیاز آنها ۵

جدول ۲. چگونگی تعیین رتبهٔ نشریات علمی ۵

جدول ۳. شاخص‌های سنجش معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی ۶

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

مقدمه

بر اساس مادهٔ ۱ «قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» مصوّب ۱۳۸۳/۵/۱۸ **مجلس شورای اسلامی**، به‌منظور ارتقای کیفی نشریات علمی و با استناد به مادهٔ ۱۰ (بند ۱۰-۳) «آیین‌نامهٔ نشریات علمی» به شماره سند عتف – آ- ۳۱۰۴ مصوّب ۱۳۹۸/۰۲/۰۲ که طی نامه شماره ۱۱/۲۵۶۸۵ مورخ ۹۸/۲/۹ ابلاغ گردید، «شیوه‌نامهٔ ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» به شرح زیر تدوین شده است.

مادهٔ ۱. اهداف

۱-۱. ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی

۱-۲. کمک به استانداردسازی و ارتقای کیفی نشریات علمی

مادهٔ ۲. فرآیند ارزیابی سالانه نشریات علمی

۲-۱. کلیهٔ نشریات علمی در صورت رعایت مادهٔ ۶ آیین‌نامهٔ نشریات علمی، داشتن حداقل شرایط راه‌یابی نشریه به فرآیند ارزیابی (مادهٔ ۷) و تکمیل آخرین اطلاعات، سالانه بر پایهٔ شاخص‌های اعلام شده در شیوه‌نامه، ارزیابی می‌شوند. صاحب‌امتیاز/ مدیرمسئول موظف است الزامات ارزیابی را بر پایهٔ آیین‌نامهٔ نشریات علمی (مواد ۶ و ۷) و موارد مندرج در این شیوه‌نامه فراهم نماید.

۲-۲. صاحب‌امتیاز/ مدیرمسئول نشریه هرساله به‌منظور ارزیابی به وبگاه کمیسیون نشریات علمی به آدرس https://journals.msrt.ir مراجعه می‌کند و با استفاده از نام کاربری و رمز عبوری که بر اساس بند ۸-۱ آیین‌نامهٔ نشریات علمی دریافت کرده است اطلاعات مربوط به شاخص‌های ارزیابی شیوه‌نامه را تکمیل می‌کند. نشریه هرساله در صورت احراز شرایط ورود به فرآیند ارزیابی و تأیید کمیسیون نشریات علمی به فرآیند ارزیابی وارد می‌شود.

تبصرهٔ ۱. صاحب‌امتیاز نشریه موظف است هر گونه تغییر در موارد مربوط به مواد ۶ و ۷ آیین‌نامهٔ نشریات علمی (نظیر تغییر سردبیر یا اعضای گروه دبیران) را مطابق بند ۶-۹ آیین نامه نشریات علمی در وبگاه کمیسیون ثبت و ارسال نماید.

تبصرهٔ ۲. در صورت رعایت نکردن مادهٔ ۶ آیین‌نامهٔ نشریات علمی، از دست دادن حداقل شرایط راه‌یابی نشریه به فرآیند ارزیابی (مادهٔ ۷)، تکمیل نکردن اطلاعات مربوط به شاخص‌های ارزیابی، ثبت نکردن تغییرات در وبگاه کمیسیون یا تأیید نشدن تغییرات توسط کمیسیون نشریات علمی، مطابق بند ۶-۱۱ آیین نامه نشریات علمی، فرآیند ارزیابی نشریه متوقف و تا دو سال از فرآیند ارزیابی خارج می‌شود و شماره های نشریه در آن بازه زمانی

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

فاقد اعتبار و رتبه بندی می‌باشد. در صورت درخواست مجدّد، نشریه باید شرایط ورود به فرآیند ارزیابی (مواد ۶ و ۷ آیین‌نامه) را احراز کند.

۲-۳. صاحب‌امتیاز نشریه باید هر ساله هزینهٔ ارزیابی آن را بر اساس مبلغی که پس از تصویب کمیسیون نشریات علمی در وبگاه ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی اعلام می‌شود، به مجری یا موسسه ارزیابی کننده پرداخت نماید.

۲-۴. کمیسیون نشریات علمی در صورت کامل بودن آخرین اطلاعات، نتیجهٔ ارزیابی را به شرح جدول ۲ آیین‌نامهٔ نشریات علمی به آگاهی می‌رساند.

۲-۵. پس از اعلام نتیجهٔ ارزیابی، صاحب‌امتیاز/ مدیرمسئول ظرف مدت ۳۰ روز می‌تواند درخواست ارزیابی مجدّد کند. کمیسیون ظرف مدت ۳۰ روز درخواست را بررسی و نتیجهٔ نهایی را اعلام می‌کند.

۲-۶. صاحب‌امتیاز نشریه موظف است شماره‌های منتشرشدهٔ نشریه را به صورت به‌روز در وبگاه نشریه در دسترس قرار دهد (مطابق مادهٔ ۶ آیین‌نامهٔ نشریات علمی).

۲-۷. با توجه به اهمیت کیفیت مقالات و استفاده از افراد برجسته در حوزهٔ موضوعی نشریه بایسته است برای انتخاب سردبیر و اعضای گروه دبیران بر اساس تعداد استنادات و نیز شاخص هرش (h-index) متوسط در حوزهٔ موضوعی نشریه عمل شود.

مادهٔ ۳. اختصارات

- **AHCI:** Arts & Humanities Citation Index
- **CC:** Creative Commons
- **COPE:** Committee on Publication Ethics
- **DOAJ:** Directory of Open Access Journals
- **DOI:** Digital Object Identify
- **DOR:** Digital Object Recognition
- **ESCI:** Emerging Sources Citation Index
- **IF:** Impact Factor
- **ISSN:** International Standard Serial Number
- **h-index:** Hirsch Index
- **JCR:** Journal Citation Reports
- **Q:** Quartile
- **RICeST:** Regional Information Center for Science and Technology
- **SCIE:** Science Citation Index Expanded
- **SID:** Scientific Information Database
- **SSCI:** Social Sciences Citation Index
- **SJR:** SCImago Journal Rank (Scientific Journal Rankings)
- **WOS:** Web of Science
- **XML:** Extensible Markup Language

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

جدول ۱. معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی و امتیاز آنها

ردیف	معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی	سقف امتیاز
۱	انتشار به‌موقع و رعایت ضوابط آیین‌نامهٔ نشریات	۱۶۰
۲	رعایت فرآیند پذیرش مقالات و داوری تخصصی	۸۰
۳	داشتن وبگاه استاندارد، زیرساخت‌ها و اطلاعات شناسنامه‌ای کامل نشریه مطابق با آیین نامه نشریات علمی	۱۷۰
۴	رعایت آیین نگارش، ساختار و کیفیت مقالات	۲۷۰
۵	وضعیت نشریه در نمایه‌های استنادی، تخصصی و اجتماعی	۲۳۰
۶	کارگیری مقرّرات و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برای رعایت اخلاق علمی نشر و جلوگیری از تخلفات علمی	۹۰
	کل امتیازها	۱۰۰۰

جدول ۲. چگونگی تعیین رتبهٔ نشریات علمی

امتیاز کسب‌شده از شاخص‌های ارزیابی یا پایگاه‌های نمایه‌شده	رتبه
نشریات پایگاه‌های Scopus (Q_1-Q_4) ، WOS* (JCR Q_1-Q_4)	بین‌المللی
کسب ۸۰۱ تا ۱۰۰۰ امتیاز	الف
کسب ۶۰۱ تا ۸۰۰ امتیاز	ب
کسب ۴۰۱ تا ۶۰۰ امتیاز	ج
کسب ۴۰۰ امتیاز و پایین‌تر	د

* نشریاتی که در گروه AHCI از پایگاه WOS قرار دارند پس از گذشت ۲ سال حضور پیاپی و حفظ جایگاه خود جزو گروه بین‌المللی قرار می‌گیرند.

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

جدول ۳. شاخص‌های سنجش معیارهای کلی ارزیابی نشریات علمی

ردیف	۳-۱. انتشار به‌موقع و رعایت ضوابط آیین‌نامهٔ نشریات		حداکثر امتیاز
۱	انتشار به‌موقع هر شماره از نشریه در دوره مربوطه در طول یک سال (ابتدای دورهٔ انتشار)*	در صورتی‌که هر شماره از نشریه در ابتدای دوره مربوطه منتشر شود، سهم آن شماره را از امتیاز کل یک سال با توجه به تناوب کسب می‌نماید.	۶۰
۲	صاحب‌امتیاز انجمن یا همکاری با انجمن	انجمن‌های رتبهٔ A و B و C و D	۴۰
۳	مرتبهٔ علمی سردبیر	استاد	۱۰
		دانشیار (علوم انسانی)	
۴	تعداد اعضای گروه دبیران از افراد شاخص علمی مؤسسه/ کشورهای مختلف	به ازای هر عضو	۵۰

* ضروری است شماره‌های نشریه در زمان ارزیابی به روز باشند.

ردیف	۳-۲. رعایت فرآیند پذیرش مقالات و داوری تخصصی		حداکثر امتیاز
۱	بازهٔ زمانی بررسی اولیهٔ مقالات دریافتی (اعلام نظر به نویسنده یا آغاز فرآیند داوری)	تا ۱۰ روز	۱۰
		بیشتر از ۱۰ روز	
۲	داوری الکترونیکی حداقل ۲ داور برای هر مقاله		۵
۳	درج مراحل داوری به صورت فلودیاگرام		۵
۴	اشتراک داوران در پایگاه‌های بین‌المللی و استفاده از آنها (مانند Mendeley, Publons)		۱۰
۵	درج سالانهٔ اسامی داوران		۱۰
۶	توزیع جغرافیایی و سازمانی داوران	هر مؤسسه/ کشور	۱۰
۷	استفاده از نرم‌افزارهای مشابه‌یاب در بررسی و داوری مقالات		۱۰
۸	میانگین بازهٔ زمانی فرآیند داوری پذیرش مقاله	کمتر از ۶ ماه	۲۰
		بیش از ۶ ماه	

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

ردیف	۳-۳. داشتن وبگاه استاندارد، زیرساخت‌ها و اطلاعات شناسنامه‌ای نشریه		حداکثر امتیاز
۱	درج عنوان نشریه (زبان اصلی و انگلیسی*)	زبان اصلی زبان انگلیسی	۱۰
۲	درج ماه و سال آغاز انتشار و توالی نشریه		۱۰
۳	درج فهرست مقالات هر شماره و آرشیو نشریه		۵
۴	خروجی PDF و XML استاندارد	خروجی PDF خروجی XML	۱۰
۵	به‌روز بودن اطلاعات نشریه در وبگاه (تاریخ آخرین به‌روزرسانی وبگاه نشریه، عنوان، هدف و چشم‌انداز، ترکیب اعضای گروه دبیران، وابستگی سازمانی و تخصص آنان، آدرس نشریه و تلفن تماس، نمایه‌ها و .....)		۵
۶	درج فرآیند داوری در وبگاه نشریه		۵
۷	درج میانگین بازهٔ زمانی فرآیند داوری و نرخ پذیرش مقالات		۵
۸	محاسبهٔ خودکار نرخ پذیرش مقالات (نسبت مقالات پذیرفته‌شده به دریافتی)		۵
۹	درج فهرست مقالات آمادهٔ انتشار		۵
۱۰	درج شناسه‌گر دیجیتال مقاله (DOI) یا درج شناسه‌گر دیجیتال (DOR)		۲۰
۱۱	درج پیوند مستقیم نشریه به پایگاه‌های استنادی و تخصصی‌ای که نشریه در آنها نمایه شده است.		۱۰
۱۲	تعیین نوع یا انواع مقالات قابل انتشار در نشریه		۵
۱۳	درج اهداف و حوزهٔ موضوعی نشریه در وبگاه	کامل ناقص فاقد	۱۰
۱۴	اعلام روش استاندارد در مأخذنویسی		۱۰
۱۵	اعلام وضعیت دسترسی به تمام مقالات (دسترسی باز یا حق اشتراکی)		۵
۱۶	جزئیات تماس نشریه (آدرس پستی، آدرس وبگاه، آدرس الکترونیکی، تلفن و نمابر)		۵
۱۷	راهنمای نویسندگان (داشتن دستورالعمل و راهنمای تهیه و تنظیم مقالات، جداول، نمودار، عکس‌ها)	کامل متوسط ناقص یا فاقد	۲۰
۱۸	درج نام و آرم ناشر، نام صاحب‌امتیاز و شاپا در وبگاه نشریه		۱۰
۱۹	اعلام خلاصهٔ آماری (تعداد استنادات، دوره، شماره، h-index، شمار بازدید، شمار دانلود و...) در وبگاه نشریه (Facts & Figures)		۵
۲۰	لینک ثبت‌نام در سامانه، راهنمای ثبت‌نام		۱۰

* در صورتی که زبان اصلی نشریه غیر فارسی باشد، عنوان نشریه می تواند به زبان فارسی نیز درج شود.

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

ردیف	۳-۴. رعایت آیین نگارش، ساختار و کیفیت مقالات		حداکثر امتیاز
۱	درج عنوان مقاله به زبان اصلی و انگلیسی *	زبان اصلی زبان انگلیسی	۵
۲	نام و وابستگی سازمانی نویسندگان، مشخص بودن نویسندهٔ مسئول و پست الکترونیکی نویسندگان در مقاله به زبان اصلی و به زبان انگلیسی*	کامل ناقص/ فاقد	۱۰
۳	درج عنوان، سال، دوره و شمارهٔ نشریه، شمارهٔ صفحهٔ آغاز و پایان مقاله، تاریخ دریافت و پذیرش مقاله و نوع مقاله در صفحهٔ نخست هر مقاله درج عنوان، سال، دوره و شمارهٔ نشریه، شماره صفحات مقاله و نام نویسندهٔ اول طبق الگوی یکسان در سربرگ صفحات مقالات		۱۰
۴	رعایت یکدست بودن فرمت در مقالات نشریه (درج چکیده و واژگان کلیدی (۴ تا ۷ واژه) (زبان اصلی، انگلیسی*)، مقدمه، مواد و روش‌ها، یافته‌های پژوهش (در مقالات Review مواد و روش‌ها و یافته‌های پژوهش ضروری نیست)، بحث و نتیجه‌گیری، الگوی مناسب و یکسان در نمودارها، جداول و تصاویر)	کامل ناقص فاقد	۳۰
۵	درج قدردانی از حامی یا تأمین‌کنندهٔ اعتبار پژوهش (در صورت وجود) در مقالات	کامل ناقص فاقد	۵
۶	اجرای صحیح، همسان و استاندارد مآخذنویسی در تمام مقالات (درون‌متنی، برون‌متنی و در فهرست منابع)، استفاده از منابع به‌روز، داشتن منابع و مآخذ به زبان اصلی و انگلیسی	کامل ناقص فاقد	۲۰
۷	مرتبط بودن مقالات با موضوع نشریه	خوب متوسط ضعیف	۲۰
۸	کیفیت علمی مقالات نشریه (معیارهایی مانند IF،MIF و ...)	داشتن نوآوری به‌روز بودن موضوعات سطح علمی و عمق دانش تخصصی کاربردی بودن و اثر بخشی مقالات در جامعهٔ علمی تمرکز و حفظ یکپارچگی موضوع (جامعیت تخصصی) نیازمحور بودن موضوعات مقالات	۱۴۰
۹	تنوع جغرافیایی و سازمانی نویسندگان	هر مؤسسه/ کشور	۱۰
۱۰	درصد نویسندگان تکراری در نشریه (در یک سال)	کمتر از ۱۰ درصد ۱۰ تا ۲۰ درصد بیشتر از ۲۰ درصد	۲۰

*درصورتی که زبان اصلی نشریه غیر فارسی باشد، شاخص‌های مربوطه(عنوان مقاله، چکیده، کلید واژه و وابستگی سازمانی) می‌تواند به زبان فارسی نیز درج شود.

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

ردیف	۳-۵. وضعیت نشریه در نمایه‌های استنادی، تخصصی و اجتماعی		حداکثر امتیاز
۱	نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی بین‌المللی (در صورتی که نشریه بدون ضریب تأثیر و Q باشد)	WOS (AHCI* /SSCI/SCIE)	۹۰
		WOS (ESCI) / Scopus	
		Google Scholar	
۲	نمایه شدن در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ISC (دارای ضریب تأثیر Impact Factor یا چارک Q)	Q۱ یا نشریه هسته	۶۰
		Q۲	
		Q۳	
		Q۴	
		فاقد Q	
۳	نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر تخصصی (Cabi, Math Science, Chemical Abstract ,Agricola, و غیره)		۴۰
۴	نمایه شدن در پایگاه‌های اطلاعاتی عمومی	DOAJ	۳۰
		SID, RICeST	
۵	عضویت در حداقل سه شبکهٔ اجتماعی (Academia, LinkedIn, Research Gate, ...) و قرار دادن پیوند آن در وبگاه نشریه		۱۰

* نشریاتی که در گروه AHCI از پایگاه WOS قرار دارند پس از گذشت ۲ سال حضور پیاپی و حفظ جایگاه خود جزو گروه بین‌المللی قرار می‌گیرند.

ردیف	۳-۶. به‌کارگیری امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برای رعایت اخلاق علمی نشر و جلوگیری از بروز تخلفات علمی		حداکثر امتیاز
۱	درج قوانین و مقرّرات مربوط به رعایت اخلاق نشر در وبگاه نشریه	کامل	۳۰
		ناقص	
		فاقد	
۲	داشتن مجوّز دسترسی (حق کپی رایت) (CC)		۱۵
۳	درج تعهدنامهٔ مبنی بر رعایت و عضویت در COPE	عضویت	۲۰
		تبعیت	
۴	دریافت فرم تعهد نویسندگان (Copyright)		۱۵
۵	دریافت فرم تعارض منافع (Conflict of Interest)		۱۰
۶	خطای نشریه (در داوری، پذیرش مقالات، اخطار لغو، نبودِ تأییدیهٔ نویسندهٔ مسئول، چاپ مجدّد مقالهٔ منتشرشده، تقلب و هر گونه تخلف علمی و انتشار بیش از ۳۰ درصد مقالات از اعضای گروه دبیران و سردبیر در نشریه)		خروج از ارزیابی
	جمع امتیازات		۱۰۰۰

این شیوه نامه در ۳ ماده و ۲ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۰۲ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از این تاریخ لازم الاجراء می‌باشد.

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.